

	SZOLNOKI SZÉCHENYI ISTVÁN GIMNÁZIUM ÉS MŰVÉSZETI SZAKGIMNÁZIUM 5000 Szolnok, Széchenyi István körút 16. ☎ (56) 340-555 , 522-167 OM – azonosító: 035994 E-mail: info@szolnokiszechenyi.hu http:// www.szechenyi-szolnok.edu.hu	
---	--	---

SZOLNOKI SZÉCHENYI ISTVÁN GIMNÁZIUM ÉS MŰVÉSZETI SZAKGIMNÁZIUM

Szakmai képesítő vizsga szabályzata

Összeállította:

dr. Balátiné Szilvási Dóra

Sinka Péter

intézményegység-vezető

szaktanár

Lezárva: 2026. szeptember 24.

2026.

I. A SZABÁLYZAT CÉLJA, HATÁLYA ÉS JOGSZABÁLYI, SZAKMAI ALAPJAI

1. Cél

Jelen szabályzat célja, hogy egységesen meghatározza az intézményben a Képzőművészeti munkatárs szakképesítéshez kapcsolódó képesítő vizsgára történő felkészítés, a vizsgamunkák és a szakmai portfólió elkészítésének, benyújtásának, bemutatásának, valamint intézményi értékelésének rendjét.

A szabályzat célja továbbá, hogy a képzésben részt vevő tanulók, az őket felkészítő oktatók, valamint a vizsga előkészítésében közreműködő személyek számára egyértelművé és átláthatóvá tegye a képesítő vizsgához kapcsolódó szakmai, tartalmi, formai és szervezési követelményeket.

A szabályzat az országosan meghatározott vizsgakövetelmények intézményi alkalmazását és egységes értelmezését szolgálja. Rendelkezései nem módosíthatják, illetve nem írhatják felül a mindenkor hatályos jogszabályokban és az adott szakképesítés programkövetelményében meghatározott követelményeket.

2. A szabályzat személyi és tárgyi hatálya

A szabályzat személyi hatálya kiterjed:

- az intézményben a Képzőművészeti munkatárs szakképesítés megszerzésére felkészülő 13. évfolyamos tanulókra;
- a képzésben és a vizsgára történő felkészítésben közreműködő oktatókra;
- a szakirányok szakmai munkáját irányító, koordináló személyekre;
- a vizsga intézményi előkészítésében, szervezésében és lebonyolításában közreműködő vezetőségi tagokra.

A szabályzat tárgyi hatálya kiterjed különösen:

- a képesítő vizsgára történő felkészítés intézményi rendjére;
- a szakmai portfólió tartalmi és formai követelményeire;
- a vizsgamunkák elkészítésének és dokumentálásának szabályaira;
- a portfólió és a vizsgamunkák benyújtására;
- a vizsgára bocsátás intézményi feltételeire;
- a vizsgatevékenységek intézményi előkészítésére;
- a tanulók és a felkészítő oktatók feladataira;
- az intézmény által meghatározható határidőkre, dokumentációs és szervezési követelményekre.

A szabályzat a Képzőművészeti munkatárs szakképesítés intézményben oktatott szakirányaira, a festő, grafikus és szobrász szakirányon tanulókra alkalmazandó.

3. A szabályzat időbeli hatálya

Jelen szabályzat rendelkezéseit első alkalommal a **2026/2027. tanévben képesítő vizsgát tevő tanulók** esetében kell alkalmazni.

A szabályzat hatálybalépésének időpontja: **2026. szeptember 30.**

A szabályzat rendelkezéseit mindaddig alkalmazni kell, amíg annak módosítására vagy hatályon kívül helyezésére nem kerül sor.

A jogszabályok, illetve az adott szakképesítés programkövetelményének változása esetén a szabályzat rendelkezéseit felül kell vizsgálni. Amennyiben a szabályzat valamely rendelkezése a hatályos jogszabállyal vagy programkövetelménnyel ellentétessé válik, a magasabb szintű szabályozás rendelkezéseit kell alkalmazni.

4. A szabályzat jogszabályi és szakmai alapjai

Jelen szabályzat elkészítésének és alkalmazásának alapját különösen az alábbi dokumentumok képezik:

- a **szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény** és annak mindenkor hatályos rendelkezései;
- a **szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet**;
- a **Képzőművészeti munkatárs szakképesítés mindenkor hatályos programkövetelménye**;
- az intézmény pedagógiai programja.

A képesítő vizsga követelményeinek meghatározásakor minden esetben az adott szakképesítés hatályos programkövetelménye az irányadó. Az intézményi szabályzat a programkövetelményben meghatározott vizsgakövetelményeket részletezi és egészíti ki az intézményi felkészítés, a portfóliókészítés, a vizsgamunkák elkészítése, a dokumentálás, valamint a szervezési feladatok helyi rendjével.

5. Értelmezési és elsőbbségi szabály

Jelen szabályzat rendelkezéseit a hatályos jogszabályokkal és a Képzőművészeti munkatárs szakképesítés hatályos programkövetelményével összhangban kell értelmezni.

Amennyiben jelen szabályzat és valamely magasabb szintű jogszabály, illetve a hatályos programkövetelmény rendelkezése között eltérés áll fenn, a jogszabály, illetve a programkövetelmény rendelkezése az irányadó.

II. A KÉPZÉS VÉGÉRE ELÉRENDŐ SZAKMAI KOMPETENCIÁK

1. Szakmai felkészültség

A tanulónak bizonyítania kell, hogy rendelkezik a választott szakirány gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel.

Ennek keretében képes:

- a képzőművészeti és szakirányának megfelelő szakmai fogalmak pontos használatára;
- a tanulmányai során megszerzett rajzi, formai, színtani, kompozíciós és térábrázolási ismeretek alkalmazására;
- a szakirányára jellemző anyagok, eszközök, eljárások és technológiák felismerésére, kiválasztására és szakszerű alkalmazására;
- művészettörténeti, szakmatörténeti és kortárs művészeti ismereteinek saját alkotói tevékenységébe történő beépítésére;
- az adott alkotói feladathoz megfelelő szakmai megoldások kiválasztására;
- az alkotómunka során felmerülő szakmai és technikai problémák felismerésére és megoldására.

A tanuló szakmai felkészültségének tükröznie kell a képzés során bekövetkezett fejlődését, szakmai eszköztárának bővülését és azt, hogy az elsajátított ismereteket nem kizárólag reprodukzív módon, hanem új alkotói helyzetekben is képes alkalmazni.

2. Önálló alkotói gondolkodás és kreativitás

A tanulónak bizonyítania kell, hogy képes egy művészeti vagy vizuális problémát önállóan értelmezni, ahhoz saját alkotói koncepciót kialakítani és azt következetesen végig vinni.

Ennek során képes:

- önálló témaválasztásra, illetve a kapott szakmai feladat egyéni értelmezésére;
- információk, vizuális előképek, művészeti és egyéb inspirációs források gyűjtésére és elemzésére;
- több lehetséges vizuális vagy plasztikai megoldás kidolgozására;
- saját alkotói döntések meghozatalára és azok szakmai indoklására;
- az utánpótlás helyett egyéni megoldások keresésére;
- az alkotási folyamat során felmerülő problémákra kreatív válaszok kialakítására;
- saját munkájának kritikus szemléletére, szükség esetén annak korrekciójára, továbbfejlesztésére.

Az önállóság nem jelenti a szakmai konzultáció kizárását. A tanulónak azonban igazolnia kell, hogy az elkészült mű alapvető alkotói döntései saját szakmai és művészi gondolkodásának eredményei.

3. Technikai és anyaghasználati tudás

A tanulónak a választott szakirányának megfelelően bizonyítania kell, hogy az alkotás megvalósításához szükséges eszközöket, anyagokat és technológiákat tudatosan és szakszerűen választja meg és alkalmazza.

Ennek során:

- ismeri az alkalmazott anyagok tulajdonságait és felhasználási lehetőségeit;
- rendeltetésszerűen és biztonságosan használja a szakmai eszközöket;
- megfelelő technológiát választ az adott alkotói cél megvalósításához;
- betartja az alkalmazott technológia munkafázisainak szakmai sorrendjét;
- képes az anyag, a technika, a forma és az alkotói szándék összhangjának megteremtésére;
- munkáját technikailag igényesen, pontosan és a választott műfaj követelményeinek megfelelően kivitelezzi;
- felismeri és – lehetőség szerint – önállóan korrigálja a kivitelezés során jelentkező technikai problémákat.

A technikai tudás értékelésekor nem önmagában a technikai virtuozitás, hanem az alkotói cél és a választott technikai megoldás összhangja tekintendő meghatározónak.

4. Tervezési és alkotási folyamat

A tanulónak bizonyítania kell, hogy az alkotás létrehozását tudatos, követhető tervezési folyamat előzi meg. A tervezési folyamatnak – az adott szakirány és feladat sajátosságainak megfelelően – meg kell jelenítenie:

- a témához kapcsolódó kutatást és információgyűjtést;
- a vizuális inspirációk és előképek feltárását;
- az első ötleteket és koncepcióváltozatokat;
- rajzi, festészeti, grafikai vagy plasztikai vázlatokat;
- kompozíciós, formai, szín- és anyagkísérleteket;
- szükség szerint tanulmányrajzokat, látványterveket, maketteket vagy modelleket;
- a technológiai megoldások kipróbálását;
- a végleges terv kialakulását;
- a kivitelezés főbb munkafázisait;
- az elkészült mű értékelését.

A tervezési dokumentációnak alkalmasnak kell lennie annak bemutatására, hogy a végleges alkotás egy tudatos szakmai és alkotói folyamat eredményeként jött létre.

5. Vizuális kommunikáció

A tanulónak bizonyítania kell, hogy gondolatait, koncepcióját és szakmai szándékát a választott szakirány vizuális eszközrendszerével érthetően és tudatosan képes közvetíteni.

Ennek során megfelelően alkalmazza:

- a kompozíció;

- a forma;
- az arány;
- a tér;
- a ritmus;
- a tónus;
- a szín;
- a felület;
- a vizuális hierarchia;
- valamint az adott szakírányra jellemző további kifejezőeszközöket.

A vizuális megoldásoknak összhangban kell állniuk a tanuló által megfogalmazott alkotói koncepcióval. A tanulónak képesnek kell lennie annak bemutatására is, hogy egyes vizuális, formai vagy technikai döntéseit milyen szakmai megfontolások alapján hozta meg.

6. A munkafolyamat dokumentálása és a szakmai portfólió

A tanulónak a képzés során végzett szakmai tevékenységét rendszerezett, áttekinthető és szakmailag értelmezhető módon dokumentálnia kell (munkanapló).

A dokumentáció célja nem pusztán az elkészült művek bemutatása, hanem annak igazolása, hogy a tanuló milyen szakmai fejlődési és alkotói folyamaton keresztül jutott el a kész munkáig.

A dokumentációnak – a konkrét vizsgakövetelményekkel összhangban – alkalmasnak kell lennie különösen:

- a kiinduló gondolat és a koncepció bemutatására;
- a kutatási és inspirációs anyagok megjelenítésére;
- az előtanulmányok, vázlatok és tervváltozatok bemutatására;
- a technikai és anyagkísérletek dokumentálására;
- a munkafázisok követhető rögzítésére;
- a kész alkotás megfelelő minőségű vizuális bemutatására;
- a tanuló szakmai fejlődésének érzékeltetésére.

A portfólió összeállításakor a tanulónak bizonyítania kell **szelekciós és szerkesztési képességét** is: képesnek kell lennie arra, hogy saját munkái közül szakmai szempontok alapján válogasson, azokat logikus rendszerben mutassa be, és az egyes munkákhoz szükséges szakmai információkat megadja.

7. Saját alkotás szakmai bemutatása

A képzés végére a tanulónak képesnek kell lennie saját alkotásának, vizsgamunkájának és portfóliójának önálló szakmai bemutatására.

A bemutatás során képesnek kell lennie:

- a témaválasztás és az alkotói koncepció világos megfogalmazására;
- a tervezési folyamat ismertetésére;
- az alkalmazott anyagok, eszközök és technikák szakszerű megnevezésére;
- az alapvető alkotói és technikai döntések indoklására;
- a munkafolyamat során felmerült problémák és az azokra adott megoldások bemutatására;

- az elkészült alkotás szakmai értelmezésére;
- saját munkájának reális, szakmai szempontú értékelésére;
- a munkával kapcsolatos szakmai kérdések megértésére és megválaszolására.

A bemutatás során a tanulótól elvárható a választott szakiránynak megfelelő **szaknyelv pontos és következetes használata**, valamint az, hogy alkotói döntéseiről összefüggően, szakmailag megalapozottan tudjon beszélni.

8. A komplex szakmai teljesítmény elve

A képzés végére elvárt szakmai teljesítmény komplex egységet alkot. Ennek megfelelően a tanuló teljesítményének megítélése során az elkészült mű mellett figyelembe kell venni:

- az ötletet,
- a kutatást,
- a koncepciót,
- a tervezést,
- a kísérletezést,
- a technikai megvalósítást,
- a dokumentálást,
- a kész alkotást,
- a szakmai bemutatást.

A tanuló akkor tekinthető a képzés végére megfelelően felkészültnek, ha e folyamat egészében igazolni tudja, hogy rendelkezik a választott szakirány gyakorlásához szükséges szakmai tudással, technikai felkészültséggel, vizuális gondolkodással, alkotói önállósággal és szakmai kommunikációs képességgel.

III. A SZAKMAI VIZSGÁRA BOCSÁTÁS FELTÉTELEI

1. Általános feltételek

A tanuló szakmai vizsgára akkor bocsátható, ha teljesítette a vonatkozó jogszabályokban, a szakma képzési és kimeneti követelményeiben, illetve – amennyiben az adott képzésre irányadó – programkövetelményében meghatározott feltételeket.

A szakmai vizsgára bocsátás során minden esetben a tanulóra és az adott szakirányra vonatkozó, a vizsga időpontjában hatályos országos követelményeket kell alkalmazni.

2. A képzés tanulmányi követelményeinek teljesítése

A szakmai vizsgára bocsátás feltétele, hogy a tanuló:

- a 13. évfolyam tanulmányi követelményeit eredményesen teljesítse;
- a szakmai programban meghatározott kötelező szakmai tantárgyak követelményeinek eleget tegyen;
- az előírt gyakorlati és alkotói feladatokat teljesítse;
- az elméleti és gyakorlati órák 70%-án való részvétel,
- a képzés befejezéséhez szükséges valamennyi előírt tanulmányi kötelezettségének eleget tegyen.

A tanulmányi követelmények teljesítésének tényét az intézmény tanügyi dokumentációja igazolja. Amennyiben a tanuló hiányzása meghaladja tárgyaként a 30%-ot, egyéni elbírálás alapján a szaktanárok és az intézmény vezetősége közösen dönt a vizsgára bocsátásról.

3. Az előírt szakmai munkák elkészítése

A tanuló köteles a képzés során, illetve a 13. évfolyamra meghatározott, a választott szakirányhoz kapcsolódó kötelező szakmai munkákat elkészíteni.

A munkáknak alkalmasnak kell lenniük annak igazolására, hogy a tanuló rendelkezik a választott szakirány gyakorlásához szükséges tervezési, technikai, kivitelezési és vizuális problémamegoldó képességgel.

4. A szakmai portfólió elkészítése

A tanuló köteles az előírásoknak megfelelő szakmai portfóliót összeállítani. A portfóliónak a tanuló saját szakmai munkáját és fejlődését kell dokumentálnia. A portfólió összeállítása során egyértelműen azonosíthatónak kell lennie a tanuló saját alkotói teljesítményének. A portfólió részletes követelményei az V. pontban olvashatók.

5. A vizsgamunka és az alkotói folyamat dokumentálása

Mindhárom szakirány vizsgakövetelménye vizsgamunka elkészítését írja elő, és ezt a tanuló köteles azt az országos követelményekben meghatározott módon és tartalommal elkészíteni.

A tanulóknak dokumentálnia kell az alkotói folyamatot, így különösen:

- a kiinduló koncepció kialakulását;
- a kutatási és inspirációs anyagokat;
- a vázlatokat, terveket és tervváltozatokat;
- az anyag- és technikai kísérleteket;
- a kivitelezés meghatározó munkafázisait;
- a végleges alkotást.

A dokumentációnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy abból az alkotói folyamat, a tanuló szakmai döntései és saját munkája követhető legyen.

6. Határidők betartása

A tanuló köteles a vizsgához szükséges portfóliót, vizsgamunkát, dokumentációt és egyéb előírt anyagokat az országos követelményekben, a vizsgaközpont által meghatározott, illetve az intézmény által előzetesen közölt határidőig benyújtani.

Az intézmény a tanév elején, de legkésőbb október 15-ig írásban közli a tanulókkal az intézményi munkafolyamathoz kapcsolódó:

- részfeladatokat és teljesítési határidőket;
- konzultációs időpontokat;
- portfólió-ellenőrzési határidőket;
- a vizsgamunkák elkészítésének ütemezését;
- valamint a végleges anyagok intézményi leadásának időpontját.

A határidők betartását minden évben a rajz-festés-mintázás és a szakmai tárgyat tanító szaktanárok aláírásukkal hitelesítik. (3.sz. melléklet)

7. A vizsgára bocsátás ellenőrzése

A szakmai vizsgára történő jelentkezést, illetve a vizsga megkezdését megelőzően ellenőrizni kell, hogy a tanuló teljesítette-e a rá vonatkozó vizsgára bocsátási feltételeket.

Az intézmény ennek keretében ellenőrzi különösen:

- a tanulmányi követelmények teljesítését;
- az előírt szakmai munkák elkészítését;
- a portfólió és a szükséges dokumentációk meglétét;
- a vizsgamunka elkészítésének, illetve előkészítésének az adott vizsgakövetelmény szerinti teljesítését;
- az előírt dokumentumok határidőben történő benyújtását.

8. Konzultáció

A vizsgamunka elkészítése során a tanuló rendszeres szakmai konzultáción vesz részt. A konzultáció során az oktató:

- szakmai iránymutatást adhat;
- problémákat és fejlesztendő területeket jelezhet;
- technikai lehetőségeket ismertethet;
- kérdésekkel segítheti az alkotói döntések kialakítását.

A vizsgamunka lényegi alkotói döntéseit és kivitelezését azonban a tanulónak önállóan kell elvégeznie.

9. Hiányos teljesítés

Ha a tanuló valamely előírt szakmai munkát, portfólióelemet vagy dokumentációt nem készített el, illetve az előírt követelményeket nem teljesítette, az intézmény erről a tanulót írásban tájékoztatja, és – amennyiben azt a jogszabályok, az országos vizsgakövetelmények és az időbeli feltételek lehetővé teszik – határidőt biztosíthat a hiány pótlására.

A vizsgára bocsátás országosan meghatározott feltétele alól az intézmény saját hatáskörben felmentést nem adhat.

IV. A SZAKMAI VIZSGA FELÉPÍTÉSE ÉS VIZSGATEVÉKENYSÉGEI

1. Általános rendelkezések

A vizsgán a tanulónak bizonyítania kell, hogy a képzés során megszerzett művészeti, szakmai és technológiai ismereteit önállóan képes alkalmazni, saját alkotói folyamatát dokumentálni, valamint szakmai munkáját és alkotói döntéseit megfelelő szaknyelv alkalmazásával bemutatni és indokolni.

Írásbeli vizsgatevékenység nincs.

Vizsgatevékenység megnevezése	Tartalom	Időtartam	Súlyarány	Teljesítési követelmény	Főbb értékelési szempontok
Szakmai elmélet – szóbeli vizsgatevékenység	A programkövetelmény alapján összeállított központi tételesorból húzott tétel. A) Művészettörténet; B) Festő szakmai elmélet, ezen belül festészeti szakismeret, anyagismeret, festészeti technikák és szaktörténeti ismeretek.	45 perc: 30 perc felkészülés + 15 perc válaszadás	30%	A vizsgázó bizonyítsa művészettörténeti és festészeti szakmai ismereteit, ismerje fel az összefüggéseket, és alkalmazza pontosan a szakmai terminológiát.	Tárgyi tudás; szakmai pontosság; művészettörténeti és szakmai összefüggések felismerése; anyag- és technológiai ismeretek; szakszókincs; önálló, logikus felelet.
Gyakorlati vizsgatevékenység A) – Szakmai portfólió bemutatása	A képzési idő alatt végzett szakmai gyakorlati tevékenység bemutatása képekkel és rövid szövegekkel szerkesztett digitális prezentáció segítségével. A portfólió rajzi és plasztikai előtanulmányokat, valamint kreatív és szakmai feladatokat tartalmaz.	A gyakorlati vizsgatevékenység A)+B) része összesen 30 perc , felkészülési idő nincs.	A gyakorlati tevékenységen belül, amely összesen 70%	A portfólió feleljen meg a programkövetelményben meghatározott tartalmi és formai követelményeknek, és tegye követhetővé a vizsgázó szakmai fejlődését.	Szakmai fejlődés; rajzi és vizuális felkészültség; szakmai sokoldalúság; egyéni látásmód; munkák színvonala; portfólió szerkesztettsége és vizuális minősége; szakmai prezentáció.
Gyakorlati vizsgatevékenység B) – vizsgamunka bemutatása	Önálló festészeti vizsgamunka és az ahhoz kapcsolódó tervezési, alkotói és kivitelezési folyamat bemutatása. A vizsgázó ismerteti koncepcióját, terveit, az alkalmazott anyagokat és technikákat, valamint szakmai döntéseit.	Az A) résszel együtt 30 perc	A gyakorlati tevékenységgel együtt 70%	A vizsgamunka bizonyítsa a vizsgázó önálló alkotói gondolkodását, tervezési és festészeti felkészültségét, valamint technikai tudását.	Koncepció és eredetiség; kompozíció; színhasználat; festészeti technika; anyaghasználat; kivitelezés minősége; terv és kész mű kapcsolata; alkotói folyamat tudatossága; szakmai bemutatás.

5. A gyakorlati vizsgatevékenység egysége

A szakmai portfólió és a szakirányhoz kapcsolódó vizsgamunka bemutatása egymást követően, egybefüggő vizsgatevékenységként történik.

A gyakorlati vizsgatevékenység során a vizsgázónak nem kizárólag az elkészült produktumot kell bemutatnia. A bemutatásnak érzékeltetnie kell az alkotás létrejöttének teljes szakmai folyamatát. A vizsgázónak a bemutatás során képesnek kell lennie alkotói és technikai döntéseinek indoklására, az alkalmazott szakmai eljárások megnevezésére, valamint a vizsgabizottság szakmai kérdéseinek megválaszolására.

V. A SZAKMAI PORTFÓLIÓ ÉS A VIZSGAMUNKA KÖVETELMÉNYEI

1. A szakmai portfólió fogalma és célja

A szakmai portfólió a tanuló képzés során végzett szakmai tevékenységéből, alkotásaiból, terveiből, tanulmányaiból és az alkotói folyamatot bemutató dokumentumokból tudatosan válogatott, rendszerezett és szakmailag értelmezett összeállítás.

A portfólió nem egyszerűen az elkészült művek gyűjteménye. Feladata annak bemutatása, hogy a tanuló:

- milyen szakmai és alkotói fejlődésen ment keresztül;
- milyen rajzi, vizuális, plasztikai és technikai felkészültséggel rendelkezik;
- hogyan jut el a kiinduló problémától vagy témától a kész alkotásig;
- hogyan tervez, kísérletezik, választ anyagot és technikát;
- milyen önálló alkotói döntéseket hoz;
- hogyan oldja meg az alkotás során jelentkező szakmai problémákat;
- képes-e saját munkáját dokumentálni, rendszerezni, bemutatni és szakmai szempontból értékelni.

A portfólió egészének tükröznie kell a tanuló egyéni szakmai karakterét, vizuális gondolkodását és a képzés során elért fejlődését.

2. A portfólió időbeli kerete

A portfólió elsődlegesen a szakmai képzés során készített munkákból áll. A portfólióba olyan alkotások, tanulmányok, tervek és dokumentációk választhatók be, amelyek a tanuló képzés során elért szakmai fejlődésének megítélésére alkalmasak. A portfóliónak lehetőség szerint érzékeltenie kell a szakmai fejlődés folyamatát is, ezért nem kizárólag a képzés végén készített, legsikeresebb munkák bemutatására kell törekedni.

A portfólióban kizárólag az iskolai képzés keretében készült alkotások szerepeltethetők. A képzésen kívül, illetve más keretek között készült munkák bemutatása nem megengedett.

3. A portfólió kötelező és választható elemei

A portfólió – az adott szakirány sajátosságainak megfelelően – tartalmazza:

- a képzés során elkészített, reprezentatív szakmai munkákat;
- rajzi, festészeti, grafikai vagy plasztikai tanulmányokat;
- vázlatokat és tervváltozatokat;
- az alkotási folyamat dokumentációját;
- a kész alkotások megfelelő minőségű reprodukcióit;
- az egyes művek alapadatait.

4. A bemutatott művek száma

A portfólió összeállításának alapelve a **szakmai szelekció**: nem valamennyi elkészült feladat bemutatása a cél, hanem olyan válogatás létrehozása, amely hitelesen reprezentálja a tanuló szakmai felkészültségét, fejlődését, technikai sokoldalúságát és önálló alkotói gondolkodását.

A portfólió 18-20 alkotást tartalmaz. A bemutatott munkák közül 9-10 alkotás a Rajz–festés–mintázás tantárgy keretében, további 9–10 alkotás pedig a szakmai órákon készülhet. Grafikus szakmairány esetén a portfólióban szereplő szakmai munkák összeállításánál előírás, hogy a digitális és a hagyományos grafikai technikai készült alkotások 1/3–2/3 arányban jelenjenek meg.

5. A saját munka követelménye

A portfólióban saját alkotásként kizárólag olyan munka szerepeltethető, amelynek érdemi alkotói, tervezési és kivitelezési tevékenységét a tanuló maga végezte. Más személy alkotása, terve vagy annak részlete saját munkaként nem tüntethető fel. Referencia, művészeti előkép vagy generatív mesterséges intelligencia által készített produktum, más alkotó műve inspirációs forrásként felhasználható, azonban azt – ha az alkotás létrejöttében érdemi szerepet játszott – megfelelően jelölni kell.

Csoportmunka esetében pontosan fel kell tüntetni a tanuló által önállóan végzett munkafázisokat és saját alkotói hozzájárulását. A tanulónak szükség esetén vázlatokkal, tervváltozatokkal, munkafolyamat-fotókkal vagy egyéb dokumentumokkal igazolnia kell a munka saját jellegét és az alkotási folyamatban való részvételét.

6. Folyamatdokumentáció

A portfólió kiemelt funkciója az alkotói folyamat dokumentálása. A folyamatdokumentációnak alkalmasnak kell lennie annak igazolására, hogy a végleges alkotás tudatos tervezési és alkotói folyamat eredményeként jött létre.

7. Műleírás és műadatok

A portfólióban szereplő minden alkotáshoz meg kell adni legalább:

A mű címe:

Készítés éve:

Technika / anyag:

Méret:

VI. A PORTFÓLIÓ FORMAI KÖVETELMÉNYEI

1. Általános forma

A portfóliót egységesen szerkesztett, áttekinthető digitális dokumentumként kell elkészíteni. Az intézményi ellenőrzésre leadott portfólió egységes formátuma: **PDF/PPT/PPTX**, egyetlen dokumentumba rendezve.

2. Címlapsablon

[AZ INTÉZMÉNY NEVE]

SZAKMAI PORTFÓLIÓ

Képző- és iparművészeti munkatárs

Szakmairány: **FESTŐ / SZOBRÁSZ / MŰVÉSZETI GRAFIKUS**

Tanuló neve:

Osztály: **13. C**

202....

6. Fájlelnevezés

A végleges portfólió intézményi fájlneve:

VEZETÉKNÉV_Keresztnév_Szakmairány_Portfolio_SZIG_2027.pdf

Példa: KISS_Anna_Festo_Portfolio_SZIG_2027.pdf

A külön leadandó vizsgamunka-dokumentáció:

VEZETÉKNÉV_Keresztnév_Szakmairány_Vizsgamunka_2027.pdf

7. Leadás

A portfólió intézményi részleadási és végleges leadási határidejét a szakmai munkaközösség a tanév éves munkatervéhez és a vizsgaközpont által meghatározott vizsgaidőponthoz igazodva állapítja meg. A végleges intézményi leadási határidőt a tanulókkal írásban kell közölni.

VII. A PORTFÓLIÓ SZAKMAIRÁNYONKÉNTI TARTALMI KÖVETELMÉNYEI

A) FESTŐ SZAKMAIRÁNY

A festő szakmairány portfóliójának reprezentálnia kell a tanuló rajzi, festészeti, kompozíciós, színtani, technikai és önálló alkotói felkészültségét.

Tartalmazza különösen:

- rajzi tanulmányokat;
- látvány utáni ábrázolásokat;
- ember- és térábrázolási tanulmányokat;
- festészeti tanulmányokat;
- szín- és kompozíciós gyakorlatokat;
- különböző festészeti technikák alkalmazását;
- anyag- és technikakísérleteket;
- önálló festészeti kompozíciókat;
- autonóm alkotásokat;
- vázlatokat és tervváltozatokat;
- a kiemelt alkotások folyamatdokumentációját;
- a festő vizsgamunka előtanulmányait, terveit és dokumentációját.

A portfólióban érzékelhetőnek kell lennie a tanuló egyéni képi gondolkodásának, színhasználatának, kompozíciós készségének és technikai fejlődésének.

B) SZOBRÁSZ SZAKMAIRÁNY

A szobrász szakmairány portfóliójának reprezentálnia kell a tanuló rajzi, plasztikai, tér- és formaalakítási, anyaghasználati és technológiai felkészültségét.

Tartalmazza különösen:

- rajzi előtanulmányokat;
- plasztikai tanulmányokat;
- mintázási feladatokat;
- tér- és formaalakítási gyakorlatokat;
- figurális és/vagy nonfiguratív plasztikai munkákat;
- domborműveket és térbeli alkotásokat;
- anyag- és technikakísérleteket;
- maketteket és modelleket;
- műhelymunka dokumentációját;
- az alkotások munkafázisait;
- a kész művek több nézetből készült fényképeit;
- részletfotókat;
- a szobrász vizsgamunka terveit, előtanulmányait és folyamatdokumentációját.

A térbeli alkotások esetében a dokumentációnak érzékeltetnie kell a mű térbeliségét, arányait, felületét és anyaghasználatát.

C) MŰVÉSZETI GRAFIKUS SZAKMAIRÁNY

A művészeti grafikus szakmairány portfóliójának reprezentálnia kell a tanuló rajzi, tervezőgrafikai, tipográfiai, manuális és digitális grafikai felkészültségét, valamint vizuális kommunikációs képességét.

Tartalmazza különösen:

- rajzi és ábrázolási alapeladatokat;
- manuális grafikai munkákat;
- tervezési folyamatokat;
- vázlatokat és tervváltozatokat;
- kompozíciós és tipográfiai feladatokat;
- illusztrációkat;
- alkalmazott grafikai munkákat;
- autonóm grafikai munkákat;
- arculati vagy vizuális kommunikációs feladatokat;
- digitális grafikai munkákat;
- nyomtatott megvalósulások dokumentációját;
- szükség szerint sokszorosító grafikai munkákat;
- a grafikai vizsgamunka teljes tervezési folyamatát és dokumentációját.

VIII. A VIZSGAMUNKA ELKÉSZÍTÉSÉNEK RENDJE

1. Általános rendelkezések

A vizsgamunka a vizsgázó szakmai felkészültségét, alkotói gondolkodását, tervezési és kivitelezési képességét, valamint az adott szakmairányhoz kapcsolódó technikai és anyaghasználati ismereteit bemutató, önállóan elkészített alkotás vagy alkotási együttes.

A vizsgamunka elkészítése folyamatjellegű tevékenység, amely a témaválasztástól és a tervezéstől a kivitelezésen és dokumentáláson keresztül a kész mű bemutatásáig tart. A vizsgázónak a teljes munkafolyamat során igazolható módon részt kell vennie az alkotás tervezésében és megvalósításában.

2. Témaválasztás

A vizsgázó a vizsgamunka témáját az adott szakmairány – festő, grafikus vagy szobrász – szakmai követelményeinek megfelelően választja meg. A választott témának lehetőséget kell biztosítania arra, hogy a vizsgázó bemutassa szakmai, technikai, kompozíciós és alkotói felkészültségét, valamint önálló vizuális gondolkodását. A témát az intézmény által meghatározott határidőig kell benyújtani jóváhagyásra.

3. Önálló munkavégzés

A vizsgamunka a vizsgázó önálló alkotói teljesítménye. A vizsgázó köteles a mű tervezését és kivitelezését személyesen elvégezni. A szakmai oktató a munkafolyamat során szakmai, technikai és módszertani tanácsot adhat, javaslatot tehet, illetve felhívhatja a figyelmet szakmai vagy technikai problémákra, azonban a vizsgamunka egészét vagy annak értékelhető részét a vizsgázó helyett nem készítheti el.

Más személy közvetlen alkotói közreműködése csak abban az esetben megengedett, ha azt a mű technikai megvalósítása elengedhetetlenné teszi, és az nem helyettesíti a vizsgázótól elvárható szakmai teljesítményt. Az ilyen közreműködést a munkanaplóban fel kell tüntetni.

Digitális eszköz, szoftver alkalmazása vagy más automatizált technológia használata esetén a vizsgázónak annak alkalmazását és szerepét a dokumentációban egyértelműen fel kell tüntetnie. Ezek használata nem helyettesítheti a vizsgázótól elvárt önálló tervezői és alkotói teljesítményt.

4. Generatív mesterséges intelligencia (AI) használata

A generatív mesterséges intelligencia használata a vizsgamunka és a portfólió elkészítése során feltételekhez kötött. Alapvető követelmény, hogy a beadott alkotás a tanuló saját alkotói döntéseit, szakmai tudását és gyakorlati készségeit tükrözze. Az AI nem helyettesítheti azokat a szakmai és alkotói tevékenységeket, amelyek elsajátításának igazolása a vizsga célja. Ez összhangban van azzal a nemzetközi gyakorlattal, amely az AI használata mellett is megköveteli a munka eredetének és az alkotói folyamatnak az igazolhatóságát.

Generatív AI használata kizárólag az alábbi célokra engedélyezett:

- ötleteléshez, inspirációgyűjtéshez és vizuális kutatáshoz;
- koncepciók, kompozíciós vagy formai lehetőségek vizsgálatához, amennyiben ezek csak a saját alkotói folyamat kiindulópontjai;

- technikai vagy szakmai információk gyűjtéséhez, illetve egyes digitális munkafolyamatok támogató eszközeként;
- olyan kísérleti alkotói folyamatban, amelyben az AI használata maga is a koncepció része, és ezt a szaktanár előzetesen engedélyezte.

Nem megengedett AI által generált kép, grafika, szöveg vagy más tartalom változtatás nélküli vagy lényegében változatlan saját alkotásként történő beadása, illetve az AI használata olyan módon, amely kiváltja a vizsgán értékelendő rajzi, festészeti, mintázási, grafikai vagy egyéb szakmai készséget.

Az AI használatát a tanulónak minden esetben fel kell tüntetnie és dokumentálnia kell: meg kell neveznie a használt eszközt, röviden ismertetnie kell annak szerepét az alkotói folyamatban, és szükség esetén be kell tudnia mutatni a munkafolyamatot (pl. vázlatok, munkafázisok, promptok, generált kiindulóanyagok). A nem jelölt AI-használat a munka eredetiségének és önállóságának megítélését érinti.

5. A munkafolyamat dokumentálása

A vizsgázó köteles a vizsgamunka elkészítésének folyamatát megfelelő minőségű fényképekkel, vázlatokkal, illetve indokolt esetben egyéb digitális dokumentációval rögzíteni. A dokumentációnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy abból a vizsgamunka létrejöttének folyamata, valamint a vizsgázó személyes és önálló munkavégzése nyomon követhető legyen. A munkafolyamat dokumentációja a vizsgázó portfóliójának részét képezheti.

6. A kész vizsgamunka és portfólió leadása és bemutatása

A vizsgázó a vizsgamunkát az intézmény által meghatározott időpontig befejezett, értékelésre és bemutatásra alkalmas állapotban köteles leadni a classroom csoportban megadott módon és felületen.

A vizsgázó felelős azért, hogy a vizsgamunka a mű jellegének megfelelően bemutatható legyen. Ennek keretében – amennyiben releváns – gondoskodnia kell a mű megfelelő installálásáról, rögzítéséről, keretezéséről, talapzatáról, digitális megjelenítéséről vagy egyéb prezentációs feltételeiről. A bemutatás során a vizsgázónak képesnek kell lennie a vizsgamunkával, annak tervezésével, technikai kivitelezésével és szakmai háttérével kapcsolatos kérdések megválaszolására.

7. Szakmairányonkénti sajátosságok

Festő szakmairány esetén a vizsgamunka elkészítésének dokumentációjában hangsúlyosan jelenjen meg a kompozíciós és színbeli tervezés, a választott festészeti technika, az anyaghasználat, a felületkezelés, valamint a vázlat és a kész mű közötti alkotói folyamat.

Grafikus szakmairány esetén dokumentálni kell a vizuális koncepció kialakulását, a kézi és/vagy digitális tervezés folyamatát, az alkalmazott grafikai eljárásokat és szoftvereket, valamint – amennyiben releváns – a nyomtatási, sokszorosítási vagy digitális megjelenítési paramétereket. A végleges digitális állományokat az intézmény által meghatározott fájlformátumban és elnevezéssel kell leadni.

Szobrász szakmairány esetén a dokumentációnak be kell mutatnia a térbeli tervezés folyamatát, a vázlatokat és – amennyiben készült – a makettet, az anyagválasztást, a konstrukciós és technológiai megoldásokat, valamint a mű elkészítésének meghatározó munkafázisait. A bemutatás során figyelembe kell venni a mű biztonságos elhelyezésének, rögzítésének, szállításának és installálásának követelményeit.

IX. A VIZSGAMUNKÁK BEMUTATÁSA ÉS INSTALLÁLÁSA

A vizsgamunkát a vizsgázónak olyan állapotban és módon kell bemutatnia, amely lehetővé teszi annak szakszerű, esztétikus és biztonságos megtekintését, valamint objektív szakmai értékelését. A bemutatás és az installálás módjának igazodnia kell a vizsgamunka jellegéhez, technikájához, méretéhez és az adott szakmairány sajátosságaihoz.

1. Az installálás felelőssége

A vizsgamunka bemutatásra alkalmas állapotba hozása és installálása a vizsgázó feladata és felelőssége. A vizsgázó köteles gondoskodni a mű megfelelő előkészítéséről, elhelyezéséről, rögzítéséről, feliratozásáról, valamint – a mű jellegétől függően – a szükséges keretezésről, paszpartuzásról, talapzatról, függesztésről vagy digitális megjelenítésről.

Az installálás során a vizsgázó a szakmai konzulenssel előzetesen egyeztethet. Nagy méretű, jelentős tömegű vagy speciális rögzítést igénylő mű esetén az intézmény technikai segítséget biztosíthat. Az ilyen segítség nem minősül a vizsgamunka elkészítésében történő külső alkotói közreműködésnek. Az installálás során az intézmény munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásait minden esetben be kell tartani.

2. A vizsgamunka átadásának állapota

A vizsgamunkát az intézmény által meghatározott határidőre teljesen elkészült, tiszta, sérülésmentes, esztétikailag rendezett és bemutatásra alkalmas állapotban kell átadni. Az installálás során keletkezett esetleges sérülést vagy technikai problémát haladéktalanul jelezni kell a szakmai konzulensnek.

3. Az installálás határideje és lezárása

A vizsgamunkák installálását az intézmény által meghatározott időpontig be kell fejezni. Az installálási határidő lejártát követően a vizsgamunka kizárólag indokolt technikai vagy biztonsági okból, a szakmai konzulens vagy az intézmény által kijelölt felelős engedélyével módosítható.

A vizsgázó az installálás befejezésével a vizsgamunkát értékelésre kész állapotban adja át. Ezt követően a mű tartalmi, formai vagy technikai továbbalakítása nem megengedett. A vizsgamunkák elhelyezésénél törekedni kell arra, hogy valamennyi alkotás megfelelő térben, egymást indokolatlanul nem zavarva, az értékeléshez szükséges módon legyen megtekinthető.

X. A PORTFÓLIÓ ÉS A VIZSGAPRODUKTUM BEMUTATÁSA ÉS VÉDÉSE

A vizsgázó a vizsga keretében bemutatja és szakmailag megvédi portfólióját és vizsgaproduktumát. A bemutatás célja, hogy a vizsgázó ismertesse alkotói koncepcióját, a tervezés és a kivitelezés folyamatát, szakmai döntéseit, valamint reflektáljon saját munkájára.

A védelem egyben lehetőséget biztosít annak megállapítására, hogy a vizsgázó megfelelően ismeri saját munkájának alkotói, szakmai és technikai hátterét, és a benyújtott portfólió, illetve vizsgaproduktum a szabályzatban meghatározottak szerint saját, önálló teljesítménye.

1. A bemutatás időtartama

A portfólió és a vizsgaproduktum bemutatására és védelmére vizsgázónként és feladatonként (portfólió és vizsgamunka) 15-15 perc áll rendelkezésre. A bemutatást követően a vizsgabizottság a portfólióval, a vizsgaproduktummal, az alkotói folyamattal, az alkalmazott technikákkal és a vizsgázó szakmai döntéseivel kapcsolatban kérdéseket tehet fel.

2. A bemutatáshoz használható technikai eszközök

A vizsgázó a bemutatáshoz az intézmény által biztosított vagy előzetesen engedélyezett technikai eszközöket használhatja.

A prezentáció történhet különösen:

- számítógép vagy laptop;
- projektor vagy nagyméretű kijelző;
- digitális prezentáció;
- a portfólió nyomtatott példánya;
- vázlatok, tervek, makettek és egyéb eredeti munkadokumentumok felhasználásával.

A vizsgázó felelőssége, hogy a bemutatáshoz szükséges digitális állományok megfelelő formátumban, megnyitható állapotban rendelkezésre álljanak pendrive-on. A digitális prezentációról biztonsági másolatot kell készíteni. A prezentáció technikai eszközei a bemutatást segítik, de nem helyettesíthetik a vizsgázó önálló szóbeli szakmai ismertetését.

XI. ÉRTÉKELÉSI RENDSZER

A vizsgamunka, a portfólió, valamint azok bemutatásának és védésének értékelése egységes, előre meghatározott szempontok alapján történik. Az értékelés célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó milyen szinten rendelkezik az adott szakmairányhoz szükséges szakmai, technikai, tervezői, vizuális, alkotói és kommunikációs kompetenciákkal.

Az értékelés során az országos Képzési és Kimeneti Követelményekben meghatározott vizsgatevékenységeket, értékelési szempontokat és százalékos súlyarányokat kell alkalmazni. A jelen szabályzatban meghatározott részletes szempontok az országos követelmények intézményi szintű, egységes alkalmazását szolgálják.

1. Az értékelés alapelvei

Az értékelésnek objektívnek, egységesnek, dokumentálhatónak és valamennyi vizsgázó számára előzetesen megismerhetőnek kell lennie.

Az értékelés során figyelembe kell venni:

- a vizsgamunka szakmai és technikai színvonalát;
- vizuális és esztétikai minőségét;
- az alkotói koncepció kidolgozottságát;
- a kreativitást és az önálló alkotói teljesítményt;
- a tervezési folyamat minőségét;
- a kivitelezés szakmai színvonalát;
- a munkafolyamat dokumentálását;
- a portfólió szakmai és formai minőségét;
- a vizsgamunka és a portfólió hitelességét;
- a prezentáció és a szakmai kommunikáció színvonalát;
- a vizsgázó önreflexióját.

Az értékelés során nem kizárólag a kész vizsgaproduktumot, hanem az ahhoz vezető tervezési és alkotói folyamatot, valamint annak dokumentálását is figyelembe kell venni.

2. Egységes értékelőlap

A vizsgázók teljesítményét egységes értékelőlapon kell rögzíteni.

Az értékelőlap az alábbi fő értékelési területeket tartalmazza:

Értékelési terület	Az értékelés fő szempontjai
Szakmai-technikai színvonal	A szakmairányra jellemző technikák, anyagok, eszközök és eljárások ismerete és szakszerű alkalmazása
Vizuális minőség	Kompozíció, forma, szín, arány, tér, vizuális egység, esztétikai kidolgozottság
Kreativitás és önállóság	Egyéni megoldások, alkotói döntések, problémamegoldás, önálló vizuális gondolkodás
Alkotói koncepció	A választott téma értelmezése, a koncepció következetessége, tartalom és forma kapcsolata

Értékelési terület	Az értékelés fő szempontjai
Tervezési folyamat	Kutatás, előképek, vázlatok, tanulmányok, tervek, makettek, változatok és a végleges megoldás kialakulása
Kivitelezés	Technikai pontosság, igényesség, befejezettség, anyagkezelés, részletek kidolgozása
Dokumentáció	Munkanapló, folyamatfotók, források, konzultációk és munkafázisok megfelelő dokumentálása
Portfólió minősége	Tartalmi válogatás, szakmai színvonal, formai egység, áttekinthetőség, dokumentáció minősége
Prezentáció és szakmai kommunikáció	Felépítés, szaknyelv használata, időkeret betartása, szakmai indoklás, kérdések megválaszolása
Önreflexió	A saját munka reális szakmai értékelése, problémák és megoldások felismerése, fejlődési lehetőségek megfogalmazása

3. A vizsgamunka értékelése

A vizsgamunka értékelése során kiemelt szempont a szakmai-technikai színvonal, a vizuális minőség, az alkotói koncepció, a kreativitás és önállóság, valamint a kivitelezés minősége.

Az értékelésnél figyelembe kell venni, hogy a vizsgázó:

- a választott technikát szakszerűen alkalmazta-e;
- megfelelően használta-e az anyagokat és eszközöket;
- vizuálisan egységes és szakmailag értékelhető művet hozott-e létre;
- képes volt-e önálló alkotói döntések meghozatalára;
- a megvalósult mű összhangban áll-e a bemutatott koncepcióval;
- a vizsgamunka megfelelően kidolgozott és befejezett-e;
- a vizsgamunka installálása megfelel-e a szabályzat követelményeinek.

4. A tervezési folyamat és a dokumentáció értékelése

A tervezési folyamat értékelése során vizsgálni kell, hogy a kész vizsgamunka kialakulása a dokumentáció alapján szakmailag nyomon követhető-e.

Értékelendő különösen:

- a téma kutatása;
- az előképek és inspirációs források tudatos használata;
- a vázlatok és tanulmányok minősége;
- a különböző megoldási lehetőségek vizsgálata;
- a koncepció fejlődése;
- a szakmai problémák felismerése és megoldása;
- a konzultációkon kapott szakmai észrevételek tudatos feldolgozása;
- a munkanapló és a folyamatdokumentáció pontossága.

5. A portfólió értékelése

A portfólió értékelése során figyelembe kell venni annak szakmai tartalmát, vizuális és formai minőségét, valamint azt, hogy megfelelően reprezentálja-e a vizsgázó szakmai fejlődését és felkészültségét.

Értékelendő:

- a munkák szakmai színvonala;
- a portfólióba kerülő alkotások tudatos kiválasztása;
- a szakmairányra jellemző feladatok megfelelő megjelenése;
- a technikai és alkotói változatosság;
- a portfólió szerkezete és áttekinthetősége;
- a művek megfelelő adatolása;
- a képi dokumentáció minősége;
- a szöveges tartalmak szakmai pontossága;
- a formai követelmények betartása;
- a portfólió egészének vizuális egysége.

6. A prezentáció és a védés értékelése

A prezentáció és a védés során értékelni kell, hogy a vizsgázó milyen színvonalon képes saját alkotói tevékenységét szakmai szempontból bemutatni, értelmezni és megindokolni.

Értékelendő különösen:

- a prezentáció logikus felépítése;
- a rendelkezésre álló idő megfelelő felhasználása;
- a szakmai terminológia pontos használata;
- az alkotói koncepció érthető ismertetése;
- az előképek és inspirációk bemutatása;
- a tervezési és kivitelezési folyamat ismertetése;
- a szakmai döntések indoklása;
- a felmerült problémák és megoldások bemutatása;
- az önreflexió minősége;
- a vizsgabizottság kérdéseire adott válaszok szakmai pontossága.

7. Az önállóság és hitelesség szerepe az értékelésben

Az önálló munkavégzés az értékelés valamennyi területén alapvető követelmény.

A vizsgázónak képesnek kell lennie igazolni és szakmailag bemutatni a vizsgamunka és a portfólió elkészítésének folyamatát. A munkanapló, a vázlatok, a tervek, a folyamatfotók, a konzultációk dokumentációja és a védés együttesen szolgálják a munka hitelességének igazolását.

Más személy munkájának sajátként történő bemutatása, nem megengedett külső segítség igénybevétele, a külső közreműködés elhallgatása, valamint a szabályzatban tiltott generatív mesterséges intelligencia használata nem értékelési hiányosság, hanem a vizsgamunka vagy a portfólió hitelességét érintő szabálytalanság. Ilyen esetben az intézmény a vizsgára vonatkozó hatályos előírások szerint jár el.

8. Az értékelés dokumentálása

Az értékelést vizsgázónként egységes értékelőlapon kell dokumentálni.

Az értékelőlapon fel kell tüntetni:

- a vizsgázó nevét;
- a szakmairányt;
- a vizsgamunka címét;
- az egyes értékelési területekre adott pontszámot;
- az elérhető és az elért összpontszámot;
- az elért százalékos eredményt;
- szükség esetén az értékeléshez kapcsolódó rövid szakmai megjegyzést;
- az értékelésben részt vevő személyek nevét és aláírását.

Az értékelőlap pontértékeit és az egyes vizsgarészek súlyozását úgy kell meghatározni, hogy azok megfeleljenek az adott szakmairányra a vizsga időpontjában hatályos Képzési és Kimeneti Követelményekben meghatározott értékelési és százalékos súlyarányoknak.

XII. MULASZTÁS, KÉSEDELMES LEADÁS, HIÁNPÓTLÁS ÉS RENDKÍVÜLI ESETEK

A vizsgázó köteles a vizsgamunka és a portfólió elkészítésére vonatkozó határidőket betartani, a kötelező konzultációkon részt venni, valamint az előírt dokumentumokat és munkákat határidőben benyújtani.

1. Mulasztás

Amennyiben a vizsgázó kötelező konzultáción, ellenőrzési ponton vagy más, a vizsgafolyamathoz kapcsolódó kötelező alkalmon nem tud részt venni, távolmaradását a lehető legrövidebb időn belül jeleznie kell.

Igazolt mulasztás esetén az elmaradt konzultáció vagy ellenőrzés pótlására az intézmény új időpontot jelölhet ki. A mulasztás nem mentesíti a vizsgázót a vizsgamunka, a portfólió és a kapcsolódó dokumentáció elkészítésének kötelezettsége alól.

2. Késedelmes leadás

A vizsgázó köteles a vizsgamunkát, portfóliót és valamennyi előírt dokumentumot a meghatározott határidőig benyújtani. Ha a késedelem előre látható, azt a vizsgázó köteles haladéktalanul jelezni a szakmai konzulensnek.

A késedelmes teljesítés elfogadásáról, valamint az esetleges póthatáridőről az intézmény a késedelem okának, időtartamának és a vizsgára vonatkozó hatályos követelményeknek a figyelembevételével dönt.

3. Hiánypótlás

Amennyiben a határidőben benyújtott portfólió vagy dokumentáció formai vagy technikai szempontból hiányos, az intézmény – amennyiben ezt a vizsgára vonatkozó szabályok lehetővé teszik – hiánypótlást rendelhet el.

A hiánypótlás nem szolgálhat a vizsgamunka vagy a portfólió szakmai tartalmának utólagos továbbfejlesztésére. Kizárólag a megjelölt hiányok pótlására vagy technikai hibák kijavítására irányulhat.

4. Technikai probléma és adatvesztés

A digitális portfólió, digitális vizsgamunka vagy más elektronikus dokumentum elkészítése során a vizsgázó felelőssége a rendszeres biztonsági mentés. Számítógép, adathordozó vagy szoftver meghibásodása, illetve adatvesztés önmagában nem mentesíti a vizsgázót a teljesítési kötelezettség alól. Igazolható, előre nem látható és a vizsgázónak fel nem róható rendkívüli technikai probléma esetén az intézmény egyedileg vizsgálja a körülményeket.

5. A vizsgamunka sérülése vagy megsemmisülése

Ha a vizsgamunka a leadás előtt megsérül vagy megsemmisül, a vizsgázó köteles azt haladéktalanul jelezni a szakmai konzulensnek. Ha a sérülés a leadást követően, a vizsgázónak fel nem róható okból következik be, az eseményt dokumentálni kell. A további eljárásról az intézmény a vizsgára vonatkozó előírások figyelembevételével dönt.

6. Rendkívüli esetek

A jelen szabályzatban külön nem rendezett rendkívüli körülmények esetén az intézmény az eset valamennyi lényeges körülményének figyelembevételével, a hatályos jogszabályok és vizsgakövetelmények alapján jár el. A rendkívüli körülmény kezelése nem eredményezheti a vizsgakövetelmények indokolatlan csökkentését, és nem sértheti a vizsgázók közötti egyenlő elbírálás követelményét.

XIII. A VIZSGAMUNKÁK KEZELÉSE A VIZSGA UTÁN

A vizsga befejezését követően az intézmény a vizsgamunkákat visszaadja a vizsgázónak. Az intézmény a vizsgamunkákról a vizsga dokumentálása, az intézményi szakmai munka bemutatása és archiválása céljából fényképes dokumentációt készíthet. A vizsgamunkáról készült kép nyilvános kommunikációs, marketing-, közösségimédia-, honlap-, kiadvány- vagy más, a vizsgadokumentáción túlmutató felhasználása a szerzői jogi és adatvédelmi szabályok figyelembevételével történhet.

XIV. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK ÉS MELLÉKLETEK

1. A szabályzat hatálya

Jelen szabályzat rendelkezéseit a Képző- és iparművészeti munkatárs szakmai oktatásban részt vevő, az intézményben szakmai vizsgára készülő vizsgázókra, valamint a vizsgamunka és a portfólió elkészítésében, konzultációjában, előkészítésében és értékelésében közreműködő oktatókra kell alkalmazni.

2. A szabályzat megismertetése

A vizsgázókat a vizsgamunka és a portfólió elkészítésének megkezdése előtt megfelelő időben meg kell ismertetni a szabályzat rendelkezéseivel. A vizsgázók számára hozzáférhetővé kell tenni a szabályzatot, annak mellékleteit, valamint az adott tanévre vonatkozó éves határidőnaptárt. A vizsgázó aláírásával igazolja, hogy a szabályzat tartalmát és a vizsgával kapcsolatos követelményeket megismerte.

3. Felülvizsgálat

A szabályzatot jogszabályváltozás, a Képzési és Kimeneti Követelmények módosítása vagy a szakmai vizsga követelményeinek változása esetén felül kell vizsgálni. A szabályzat szakmai tapasztalatok alapján szükség szerint egyéb esetben is módosítható.

1. számú melléklet

Vizsgamunka-adatlap

Vizsgázó neve: _____

Szakmairány: ☐ Festő ☐ Művészeti grafikus ☐ Szobrász

Szakmai konzulens(ek): _____

Vizsgamunka címe: _____

Technika: _____

Méret _____

Dátum: _____

Vizsgázó aláírása: _____

Szakmai konzulens aláírása: _____

2. számú melléklet

Egységes értékelőlap

Vizsgáló neve:

Szakmairány: ☐ Festő ☐ Művészeti grafikus ☐ Szobrász

Vizsgamunka címe:

Elért pontszám: / 100 pont

Elért százalékos eredmény: %

Szakmai megjegyzés:

Értékelő(k) neve és aláírása:

MŰVÉSZETI SZAKIRÁNYOK - ÉRTÉKELÉSI TÁBLÁZATOK**MŰVÉSZETI GRAFIKUS PORTFÓLIÓ**

A) A szakmai portfólió értékelési szempontjai	Pontszám
Tanulmányrajzok	4 pont
Az arányok helyes, pontos megfigyelése és a kompozíció	2 pont
Perspektivikus térábrázolás	1 pont
Vonalkezelés, tónusok helyes használata	1 pont
Színes kompozíciók vagy mintázás feladatok	4 pont
A színek tudatos alkalmazása vagy a térbeli formák kezelése	2 pont
Az arányok helyes megválasztása és a kompozíció	1 pont
Az alkalmazott technikában való jártasság	1 pont
Kép és szöveg együttese a prezentáció egészében	4 pont
Tipográfiai ismeretek	2 pont
Komponálás, kompozíció	1 pont
Kép és szöveg illeszkedése az adott témákhoz	1 pont
Szakmai tervezési és kivitelezési feladatok	4 pont
Kreativitás, a felvetett ötletek sokszínűsége	2 pont
A gondolatmenet és a tervezési folyamat bemutatása	1 pont
A tervek kidolgozottsága	1 pont
A portfólió szóbeli bemutatásának értékelési szempontjai	4 pont
A tervező-, alkotómunka folyamatának bemutatása	2 pont
Előadásmód, szaknyelv alkalmazása	2 pont
A Szakmai portfólió oldalainak kivitelezési minősége, összképe	5 pont
A) ÖSSZPONTSZÁM:	25 pont

MŰVÉSZETI GRAFIKUS SZAKIRÁNY - VIZSGAMUNKA

B) A Művészeti grafikus vizsgamunka anyagának értékelési szempontjai	Pontszám
A vizsgamunka előkészítése	3 pont
Az előzetes inspirációk, információk (moodboard) megjelenítése	1 pont
Egyéni, kreatív feladatválasztás, vagy megoldási szándék	2 pont
A tervezés folyamata	6 pont
A szakmai probléma felvetése, meghatározása, a felépített szakmai koncepció koherenciája	3 pont
Tervek, vázlatok modell-variációk - a tervezés rész kérdései (pl.: tipográfiai megoldások, ábrázolás minősége, kompozíciós kérdések, színhasználat)	3 pont
A kivitelezés minősége	12 pont
A kialakított grafikai világ vizuális, stílári következetessége, átgondolt arányai	4 pont
A vizuális terv megfelelése a funkciónak, vagy egyedi értékei	4 pont
Az alkalmazott technikában való jártasság, az alkalmazott technikák összhangja a funkcióval, a megvalósítás színvonala	4 pont
A vizsgamunka prezentáció értékelési szempontjai	4 pont
A tervező-, alkotómunka folyamatának bemutatása, a kortárs megjelenés igénye	2 pont
A verbális előadás színvonala, a szakmai fogalmak pontos használata, a vetített prezentáció megjelenése	2 pont
B) ÖSSZPONTSZÁM:	25 pont

FESTŐ SZAKIRÁNY PORTFÓLIÓ

A) A Portfólió szakmai anyagának értékelési szempontjai	Pontszám
Tanulmányrajzok	4 pont
Az arányok helyes, pontos megfigyelése és a kompozíció	2 pont
Perspektivikus térábrázolás	1 pont
Vonalkezelés, tónusok helyes használata	1 pont
Festészeti feladatok	4 pont
A színek tudatos alkalmazása vagy a térbeli formák kezelése	2 pont
Az arányok helyes megválasztása és a kompozíció	1 pont
Az alkalmazott technikában való jártasság	1 pont
Kép és szöveg együttese a prezentáció egészében	4 pont
Tipográfiai ismeretek	2 pont
Komponálás, kompozíció	1 pont
Kép és szöveg illeszkedése az adott témákhoz	1 pont
Szakmai tervezési és kivitelezési feladatok	4 pont
Kreativitás, a felvetett ötletek sokszínűsége	2 pont
A gondolatmenet és a tervezési folyamat bemutatása	1 pont
A különböző festmények megvalósítása	1 pont
A portfólió szóbeli bemutatásának értékelési szempontjai	4 pont

A) A Portfólió szakmai anyagának értékelési szempontjai	Pontszám
A tervező-, alkotómunka folyamatának bemutatása	2 pont
Előadásmód, szaknyelv alkalmazása	2 pont
A Portfólió összképe	5 pont
A) ÖSSZPONTSZÁM:	25 pont

FESTŐ SZAKIRÁNY - VIZSGAMUNKA

B) Szakmai vizsgamunka anyagának értékelési szempontjai	Pontszám
A vizsgamunka előkészítése	3 pont
A vizsgamunka koncepciójának megfogalmazása	2 pont
Az inspirációk, analógiák keresése és összegyűjtése	1 pont
A tervezés és kivitelezés folyamata	6 pont
Ötletek, előzetes tervek, különböző verziók megjelenítése	3 pont
A kivitelezés folyamatának tervezése, dokumentálása, bemutatása	3 pont
A vizsgamunka kivitelezésének minősége	12 pont
A vizsgamunkához használt anyagok és eszközök szakszerű megválasztása és alkalmazása	5 pont
A vizsgamunka megvalósítása a koncepció tükrében	5 pont
A vizsgamunka bemutatása/installálása	2 pont
A vizsgamunka prezentáció értékelési szempontjai	4 pont
A prezentáció grafikai megjelenése, strukturáltsága	2 pont
Előadásmód, szaknyelv alkalmazása	2 pont
B) ÖSSZPONTSZÁM:	25 pont

SZOBRÁSZ SZAKIRÁNY PORTFÓLIÓ

A) A Szakmai portfólió szakmai anyagának értékelési szempontjai	Pontszám
Tanulmányrajzok	4 pont
Az arányok helyes, pontos megfigyelése és a kompozíció	2 pont
Perspektivikus térábrázolás	1 pont
Vonalkezelés, tónusok helyes használata	1 pont
Színes kompozíciók, vagy mintázás, plasztikus feladatok	4 pont
A színek tudatos alkalmazása, vagy a térbeli formák kezelése	2 pont
Az arányok helyes megválasztása és a kompozíció	1 pont
Az alkalmazott technikában való jártasság	1 pont
Kép és szöveg együttese a prezentáció egészében	4 pont
Tipográfiai ismeretek	2 pont
Komponálás, kompozíció	1 pont
Kép és szöveg illeszkedése az adott témákhoz	1 pont
Szakmai feladatok tervezés és kivitelezése	4 pont
Kreativitás, a felvetett ötletek sokszínűsége	2 pont
A gondolatmenet és a tervezési folyamat bemutatása	1 pont
A tervek kidolgozottsága	1 pont
A portfólió szóbeli bemutatása	4 pont
A tervező-, alkotómunka folyamatának bemutatása	2 pont
Előadásmód, szaknyelv alkalmazása	2 pont
A Szakmai portfólió oldalainak kivitelezési minősége, összképe	5 pont
A) ÖSSZPONTSZÁM:	25 pont

SZOBRÁSZ SZAKIRÁNY - VIZSGAMUNKA

B) A Szobrász vizsgamunka anyagának értékelési szempontjai	Pontszám
A vizsgamunka előkészítése	3 pont
Az inspirációk, információk (mood board) megjelenítése	1 pont
Ötletek, előzetes tervek, különböző verziók megjelenítése	2 pont
A tervezés folyamata	6 pont
A szakmai probléma felvetése, meghatározása	3 pont
Tervek, vázlatok modell-variációk	3 pont
A kivitelezés minősége	12 pont
A kialakított formák arányai	4 pont
A szobor kivitelezése és egyedi értékei	4 pont
Az alkalmazott technikában való jártasság	4 pont
A vizsgamunka prezentációértékelési szempontjai	4 pont
A tervező-, alkotómunka folyamatának bemutatása	2 pont
Előadásmód, szaknyelv alkalmazása	2 pont
B) ÖSSZPONTSZÁM:	25 pont

3. számú melléklet**Éves határidőnaptár****Tanév:****Szakmairány(ok):**

Munkafázis	Határidő	Teljesítés/ellenőrzés
vizsgamunka témaválasztása	november 15.	
Első tervek, vázlatok bemutatása	december 15.	
I. kötelező konzultáció	január 15.	
II. kötelező konzultáció	március 1.	
Portfólió első változatának bemutatása	február 15.	
III. kötelező (záró) konzultáció	április 15.	
Vizsgamunka befejezés előtti ellenőrzése	április 15.	
Végleges portfólió leadása	április 15.	
Munkanapló lezárása és leadása	április 15.	
Vizsgamunka leadása	április 15.	
Prezentáció véglegesítése	április 30.	

4. számú melléklet

Hitelességi és szerzői jogi nyilatkozat

Vizsgáló neve:

Szakmairány: ☐ Festő ☐ Művészeti grafikus ☐ Szobrász

Vizsgamunka címe:

I. Hitelességi nyilatkozat

Alulírott kijelentem, hogy az általam benyújtott vizsgamunka és portfólió – a szabályosan feltüntetett források, előképek, inspirációk és a szabályzat szerint megengedett, dokumentált technikai közreműködés kivételével – saját munkám.

Kijelentem, hogy más személy alkotását vagy annak részletét saját munkámként nem tüntettem fel. Kijelentem továbbá, hogy a vizsgamunka, a portfólió, a dokumentáció és a prezentáció értékelés alá eső tartalmainak elkészítéséhez használt forrásokat feltüntettem.

Kelt:

Vizsgáló aláírása: